

คำพิพากษาฎีกาน่าสนใจ:
แนวคำพิพากษาศาลฎีกาใหม่กับอำนาจการสอบสวน
ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลง
นอกราชอาณาจักรไทย

นิตินันท์ บุรณะเจริญรักษ์
พร้อมพร พิษณุภักดีอนันต์

คำพิพากษากฎีกานำสนใจ:
แนวคำพิพากษาศาลฎีกาใหม่กับอำนาจการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษ
ตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย

นิตินันท์ บุรณะเจริญรักษ์*
Nitinant Bruranajroenrak
พร้อมพร พิษณุภักตื่อนันต์**
Promporn Pitpakdee-A-Nan

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6552/2559

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6, 52

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 9

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 283

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20, 120

“ข้อเท็จจริง: จำเลยพาผู้เสียหายจากประเทศไทยส่งออกไปนอกราชอาณาจักรยังประเทศญี่ปุ่นแล้วหวังเหนี่ยวรั้งไว้และจัดให้อยู่อาศัยในประเทศญี่ปุ่นเพื่อให้ผู้เสียหายทำการค้าประเวณี ที่สถานที่การค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่นโดยการฉ้อฉลและใช้อุบายหลอกลวงผู้เสียหาย เพื่อบังคับข่มขู่ให้ผู้เสียหายกระทำการค้าประเวณี หรือเพื่อสนองความใคร่หรือสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดอันเป็นการมิชอบ เพื่อจำเลย

*อัยการผู้ช่วย สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด; น.บ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, น.บ.ท. สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, น.ม. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. E-mail: nitinantattorney@hotmail.com.

Assistant Public Prosecutor, Public Prosecutor Official Training Institute, Office of the Attorney General; LL.B. at Ramkhamhaeng University, Barrister at Law at Thai Bar Under the Royal Patronage, LL.M. at Ramkhamhaeng University.

**อัยการผู้ช่วย สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด; นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, นิติศาสตรมหาบัณฑิต กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. E-mail: promporn.une@gmail.com.

Assistant Public Prosecutor, Public Prosecutor Official Training Institute, Office of the Attorney General; LL.B. (second-class honor) at Thammasat University, Barrister at Law at Thai Bar Under the Royal Patronage, LL.M. in International Trade Regulation, Thammasat University.

จะได้แสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้เสียหาย โดยผู้เสียหายไม่ยินยอมและไม่สามารถขัดขึ้นได้ เหตุเกิดที่ตำบลนาเฉลียง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และประเทศญี่ปุ่น หลายท้องที่เกี่ยวพันกันอัยการสูงสุดมอบหมายให้พนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ทำการสอบสวน โดยให้พนักงานอัยการสำนักงานคดีอาญาร่วมทำการสอบสวน และให้ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาล: ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6, 52 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 9 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 283

คำให้การของจำเลย: ปฏิเสธ

คำพิพากษาศาลชั้นต้น: จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282 วรรคแรก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี 6 เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี ข้อหาอื่นในท้าย

จำเลยอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์: พิพากษายืน

จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง อ้างเหตุขึ้นใหม่ในชั้นฎีกาทำนองว่า พนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์มีอำนาจสอบสวนคดีนี้ อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน ไม่มีอำนาจสอบสวน และการสอบสวนคดีนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกา: พิพากษายืน

เหตุผลสำหรับคำพิพากษาศาลฎีกา: จำเลยพาผู้เสียหายจากประเทศไทยส่งออกไปนอกราชอาณาจักรยังประเทศญี่ปุ่นแล้วหน่วงเหนี่ยวกักขังไว้และจัดให้อยู่อาศัยในประเทศญี่ปุ่นเพื่อให้ผู้เสียหายทำการค้าประเวณีที่สถานที่การค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่นโดยการฉ้อฉลและใช้อุบายหลอกลวงผู้เสียหาย เพื่อบังคับข่มขู่ให้ผู้เสียหายทำการค้าประเวณี หรือเพื่อสนองความใคร่

หรือสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดอันเป็นการมิชอบ เพื่อจำเลยจะได้แสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้เสียหาย โดยผู้เสียหายไม่ยินยอม และไม่สามารถขัดขืนได้ การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้ กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าอัยการสูงสุดมอบหมายให้พนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ทำการสอบสวน โดยให้พนักงานอัยการ สำนักงานคดีอาญาร่วมทำการสอบสวน และให้ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ดังนี้ พนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ จึงมีอำนาจสอบสวนคดีนี้ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น แม้ปัญหาข้อนี้จำเลยจะไม่ได้ต่อสู้ไว้ในศาลล่างทั้งสอง แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยสามารถยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

...

พิพากษายืน”¹

คำพิพากษาศาลฎีกานี้เป็นการวินิจฉัยเกี่ยวกับความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย กรณีใดที่จะเป็นความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยนั้น ต้องพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นว่ามีบทบัญญัติให้การกระทำความผิดที่ได้กระทำนอกราชอาณาจักรไทยนั้น ต้องรับโทษในราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ซึ่งในคำพิพากษาศาลฎีกานี้มีกฎหมายที่บัญญัติไว้ คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5, 7 (2 ทวิ), 282 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 9 แต่ประเด็นที่จะกล่าวในบทความนี้ไม่ใช่เรื่องที่ว่า จำเลยจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรไทยหรือไม่ แต่เป็นประเด็นที่ว่า การกระทำของจำเลยอยู่ในความหมายของ “ความผิดซึ่งมีโทษตาม

¹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6552/2559; ศาลฎีกา, ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัย ศาลฎีกา [Online], available URL: <http://deka.supremecourt.or.th/search>, 2562 (กุมภาพันธ์, 15) ในคำพิพากษาศาลฎีกานี้ ผู้เขียนจะเขียนในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 เท่านั้น.

กฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 วรรคหนึ่งหรือไม่ ซึ่งส่งผลถึงการเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบการสอบสวน และอำนาจฟ้องของพนักงานอัยการ

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้น ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ ซึ่งการที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 บัญญัติให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบนั้น เพราะเป็นเรื่องระหว่างประเทศ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ประสานงานกลางในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ² ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2551³ และพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535⁴

เดิมความหมายของความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 หมายถึง การกระทำความผิดทั้งหมดต้องกระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7, 8, 9 เท่านั้น ไม่รวมถึงการกระทำความผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทยที่อยู่นอกราชอาณาจักรไทยเพราะตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 วรรคสอง ให้ถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย⁵ และไม่รวมถึงความผิดใดที่การกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรไทยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5⁶ แต่อาจารย์อรรถพล ใหญ่สว่าง อดีตอัยการสูงสุด เห็นว่า “คำว่านอกราชอาณาจักรให้ถือตามสภาพความเป็นจริง ดังนั้น การกระทำความผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทยที่อยู่นอก

²อุทัย อาทิวา, การสอบสวน (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ. พรินต์, 2562), หน้า 308.

³“พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2551,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 125 ตอนที่ 32 ก (11 กุมภาพันธ์ 2551): 36.

⁴“พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 109 ตอนที่ 40 (7 เมษายน 2535): 27.

⁵คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2670/2535; ศาลฎีกา, เรื่องเดียวกัน.

⁶เกียรติจิตร วัจนะสวัสดิ์, *คำอธิบายหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการดำเนินคดีในขั้นตอนก่อนการพิจารณา*, พิมพ์ครั้งที่ 7 แก้ไขเพิ่มเติม (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด พลสยาม-พรินต์ (ประเทศไทย), 2553), หน้า 512.

ราชอาณาจักรตามความเป็นจริงจึงอยู่ในความหมายของคำว่า “นอกราชอาณาจักร” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 จุดนี้มีความหมายแตกต่างกับหลักในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 วรรคสอง...”⁷ อย่างไรก็ตามในบทความนี้จะวิเคราะห์ถึงการกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรไทยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5 ว่า เป็นความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 วรรคหนึ่งหรือไม่เท่านั้น

ก่อนหน้านี้จะมีคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1586/2526 ซึ่งมีข้อเท็จจริงคล้ายกับคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ แต่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดต่อเนื่องทั้งในราชอาณาจักรไทยและนอกราชอาณาจักรไทย เป็นกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 19 ไม่นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 มาพิจารณา และนอกจากนี้ยังมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2679/2559 และ 3118/2559 วินิจฉัยตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1586/2526 แต่การกระทำความผิดต่อเนื่องทั้งในราชอาณาจักรไทยและนอกราชอาณาจักรไทย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5 นั้นมีความเห็นทางวิชาการ ดังนี้

ศาสตราจารย์กฤษฎีกา ฤกษ์ ธรรมการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า “ในส่วนของกระทำความผิดตามมาตรา 5 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งส่วนหนึ่งกระทำผิดในประเทศไทย อีกส่วนหนึ่งกระทำในต่างประเทศ ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา ให้ถือว่าเป็นความผิดภายในราชอาณาจักร จึงเป็นประเด็นข้อกฎหมายว่าการสอบสวนคดีที่เกิดขึ้นดังกล่าวซึ่งเป็นความคาบเกี่ยวระหว่างราชอาณาจักรไทยและนอกราชอาณาจักรไทยจะเป็นความผิดในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 19 หรือเป็นความผิดนอกราชอาณาจักรไทย ตามมาตรา 20 กรณีดังกล่าวหากเป็นแนวทางปฏิบัติของอัยการสูงสุด ถือว่าเป็นคดีที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งอัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่แนวคำพิพากษาของศาลฎีกาถือเป็นความผิดในราชอาณาจักร ซึ่งพนักงานสอบสวนที่มีเขตอำนาจตามมาตรา 19 เป็นผู้รับผิดชอบ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีคำพิพากษาศาลฎีกามีแนวโน้มชี้แจงไปในทางเดียวกับอัยการสูงสุดคือ เป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร ซึ่งอัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่อาจจะมอบหมายให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบได้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 20

⁷ อรรถพล ใหญ่สว่าง, คำอธิบายวิชาสัมมนากฎหมายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2561), หน้า 209.

ซึ่งผู้เขียนเห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าว เพราะมาตรา 20 มีเจตนารมณ์ให้อัยการสูงสุดรับผิดชอบ เพราะต้องประสานงานเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน”⁸

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ เห็นว่า “อันที่จริงการให้อัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบความผิดที่กระทำลงนอกราชอาณาจักร (ไม่ว่าจะเป็นกรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 วรรคสอง มาตรา 5 มาตรา 6 หรือกรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7 มาตรา 8 หรือมาตรา 9 ก็ตาม) ก็น่าจะเหมาะสม เพราะเป็นกรณีที่คาบเกี่ยวกับต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุดคงมีความพร้อมมากกว่า ที่จะรับผิดชอบการสอบสวนในคดีเช่นนี้...”⁹

ร้อยตำรวจโท ดร.อุทัย อาทิวะ อัยการพิเศษฝ่ายสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย เห็นว่า “ทั้งแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6552/2559 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2679/2559 และ 3118/2559 ยอมรับความชอบด้วยกฎหมายของสำนวนการสอบสวนในกรณีความผิดซึ่งมิใช่ตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไม่ว่าจะเป็นกรณีที่การสอบสวนได้กระทำโดยอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 หรือพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจหรือผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 19 ก็ตาม เป็นการอุดช่องว่างในการที่จำเลยจะหยิบยกเรื่องอำนาจสอบสวนของผู้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดี เพื่อให้ศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์ได้ การยกฟ้องในกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องวิธีสบัญญัติ มิใช่การพิจารณาในเนื้อหาของความผิดอันเป็นเป้าประสงค์ของหลักการค้นหาความจริงในคดีอาญาแต่ประการใด”¹⁰

อาจารย์สมชัย ชีมาอุตมากร ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา หมายเหตุ ท้ายคำพิพากษาศาลฎีกา ฉบับนี้ว่า “...คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6552/2559 นี้วินิจฉัยแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3118/2559...ว่า เมื่อเหตุเกิดที่ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นหลายท้องที่ที่เกี่ยวพันกัน จึงเป็นความผิดซึ่งมิใช่ตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรอยู่ในบังคับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

⁸ คณิง ภาชัย, กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1, พิมพ์ครั้งที่ 11 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-วิญญูชน, 2561), หน้า 110-111.

⁹ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, เรื่องเดิม, หน้า 512.

¹⁰ อุทัย อาทิวะ, เรื่องเดิม, หน้า 310.

ความอาญา มาตรา 20 ด้วย แสดงว่าศาลฎีกาในคดีนี้ไม่ถือตามฎีกาที่ 2679/2559 และ 3118/2559 ดังกล่าวแล้ว”¹¹

ผู้เขียนเห็นว่า เนื่องจากอัยการสูงสุดมีหน้าที่ต้องประสานงานเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2551 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535 และตามความเห็นของ ศาสตราจารย์หนึ่ง ฤกษ์ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ และร้อยตำรวจโท ดร.อุทัย อาทิวะช ดังนั้นกรณีความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทยและนอกราชอาณาจักรไทยเกี่ยวพันกันควร จะตีความว่าเป็นความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 วรรคหนึ่ง ซึ่งอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็น พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เพื่อให้ประสานงานเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในทาง อาญาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดนบรรลุผล

การที่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6552/2559 วินิจฉัยว่า กรณีความผิดเกิดที่ประเทศไทยและ ประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวพันกัน จึงเป็นความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักร จึงเป็นกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้อัยการ สูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงาน อัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้จึงเป็นการวินิจฉัยที่ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 และเป็นการกลับ แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1586/2526, 2679/2559 และ 3118/2559 แล้วตามที่อาจารย์สมชัย ธีฆาอุตมากร หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้แล้ว

¹¹เนติบัณฑิตยสภา, คำพิพากษาศาลฎีกา ประจำปีพุทธศักราช 2559 ตอนที่ 12, บรรณาธิการโดย นายสมชัย ธีฆาอุตมากร และผู้ช่วยบรรณาธิการ โดย นายประเสริฐ เสียงสุทวิวงศ์ (กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษา-กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2560), หน้า 3379-3381.

บรรณานุกรม

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการดำเนินคดีใน
ขั้นตอนก่อนการพิจารณา. พิมพ์ครั้งที่ 7 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน
จำกัด พลสยามพริ้นติ้ง (ประเทศไทย), 2553.
- คณิง ภาชัย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
วิญญูชน, 2561.
- เนติบัณฑิตยสภา. คำพิพากษาฎีกา ประจำปีพุทธศักราช 2559 ตอนที่ 12. บรรณาธิการโดย นายสมชัย
ชีมาอุดมการ และผู้ช่วยบรรณาธิการโดย นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์. กรุงเทพมหานคร:
สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2560.
- “พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535.” ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม 109 ตอนที่ 40 (7 เมษายน 2535): 27.
- “พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2551.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 32 ก
(11 กุมภาพันธ์ 2551): 36.
- ศาลฎีกา. ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา [Online]. Available
URL: <http://deka.supremecourt.or.th/search>, 2562 (กุมภาพันธ์, 15).
- อรรถพล ใหญ่สว่าง. คำอธิบายวิชา สัมมนากฎหมายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2561.
- อุทัย อาทิวา. การสอบสวน. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ. พริ้นติ้ง, 2562.